

ДУХОВНА ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ ОТ 1990 ГОДИНА

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА БЪГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА ХСVII, БРОЙ 30

СОФИЯ, 22 - 28 ЮЛИ 1996 г.

ЦЕНА 10,00 лв.

† **Ловчански митрополит ГРИГОРИЙ**

ДУХОВНАТА ХРАНА

„И ядка всички и се наситиха.“
(Мат. 14:20)

Днешното евангелско четиво на св. Литургия отведе нашата благочестива мисъл през вековете и ни представи чудно умиливателна картина. Тат хиляди души без жинете и джакта в пусто място, насладени на тревата под открито небе, ядат дадената им от Господ Исус Христос храна, която се състояла само от хляб и риба.

Но откоде се е взел толкова народ? Той дошъл в густото място да послуша проповедта на Исус Христос. И Го слушали цял ден до късна вечер. Унесен в благодарното слово на Божествения Учител и във възвисящото Му учение, народът забравил за нуждите на тялото, забравил за телесната храна, понеже се наслаждавал и наситил от духовната храна. И само учениците на Исус Христос напомнили за тях нуждата и помолили Учителя си да разпусне народа, за да си потърси нещо за ядене, тъй като при тях нямало. Но всемогъщият и премилостив Учител пожелал Сам чудесно да насити народа заради големия му любов и жажда за духовна храна. Затова взел петте хляба и двете риби, които имали учениците Му, отправил поглед към небето, откъдето иррационално добро даване и всички съвършени дар (Иак. 1:17), благословил ги и дал на учениците Си, за да раздадат на народа, който прекарвал по Негово нареждане наследил на групи по 50 и по 100 души. Учениците раздали хляба и рибите. Всички али и се наситили. Дори събрали остатък, който побрала в 12 кошча. Такава е Божията грижа за човешкия Господ знае, че човешите не са ангели и че освен духовно потребие имат и телесно. Той знае всичко това и поради това нужното добро даване и всички съвършени дар (Иак. 1:17), благословил ги и дал на учениците Си, за да раздадат на народа, който прекарвал по Негово нареждане наследил на групи по 50 и по 100 души. Учениците раздали хляба и рибите. Всички али и се наситили. Дори събрали остатък, който побрала в 12 кошча. Такава е Божията грижа за човешкия Господ знае, че човешите не са ангели и че освен духовно потребие имат и телесно.

Тук било възвращено чудо на телесно наситване на множество народ. Но тук се извършило и друго чудо – духът покорил плътта, духовният глад покори телесния. Безсърдната душа има свои потребности, своя глад. Тя гладува за Бога, жадува за Негово слово, чезне за Божествената истина и правда. За това ни говори и Псалмопевецът, когато казва: „Боже, Ти си Бог мой, Тебе търся от рани зори, за Тебе жадува душата ми, за Тебе чезне плътта ми“ (Пс. 62:2); „Както кошула жадува за водни потоци, тъй и душата ми, Боже, копнее за Тебе. Душата ми жадува за Бога силен и живал“ (Пс. 41:2-3). Пророк Амос глътка: „Ето, настъпват дни, казва Господ Бог, когато ще прати на земята глад – не глад за хляб, не жажда за вода, а жажда за слушане думите Господни“ (Амос 8:11). Затова и нашата душа ни доведе тук, в Божия храм, в местото, където се раздава Божествената храна, с която се хранят и които търсят явящата душа.

Такава храна за душата ни е преди всичко молитвата и четенето на Божие слово. Вярващият православен християнин не пропуска нито едно утро, нито една вечер на ден без домашна молитва, в която да открие сърцето си пред Господа, да даде на душата си с прочитане поне на няколко реда от словото Божие. Но душата не се задоволява само с това. Тя копнее за нещо повече. И това „повече“ тя намира в святия храм. Защото святият храм не е само особено място на Божията присъства и че тук Бог се открива в Своите причастия и животворещото Тайно чудо, и аз това, защото имаме нужда от молитвата в храма, защото Господ казва: „Дето са двама или трима събрали в мое име, там съм аз посред тях“ (Мат. 18:20). И още: „Ако двама от вас се съгласят на земята да попорочат нещо, какво и да било, ще им бъде дадено от Мой Отец Небесен“ (Мат. 18:19). И Той не може да не чуе молитвата на десетки, стотици и хиляди вярващи сърца, обединили се в обща молитва в богослужението.

Нашите вярващи сърца жадуват да получат в богослужението неизчерпаеми Божии благословения, каквито се проповядват в св. таинствата и свещени обреди. Сред съвета явяват, земна скръб и тревога душата търси благославящата ръка на Небесния Отец.

Частите да се хранят с бесмъртна храна, частите на вечния живот, на вечните радости, които няма да имат края за верните Божии чедра, ни дава нашата Свещителство. И Той ни призовава в храма, като ни събира на молитва. Той не дава нищо без Божие благословение. Такава е Неговата непрехватна любов към човешките.

Като стоим тук пред лицето на Господа, не виждаме, че Той съгласно обещанието Си всякога е верен на божествените Си думи. Сам сега обхваща нашите радичи и невидимо благославя откритите пред Него сърца.

Нема нитога да не успява свещителта на нашата православна вяра в Господ Исус Христос. Божие Свещителство, разликът не в третия ден възкръснал. Защото той явява и създава като народ, тя не даде просветата и културата; тя не крие през вековете в предвечията на народността и човешките си съдба; тя не опазва като държавя. Да хранят душата си с тайна явява и с тайна свята храна, която ни се дава тук – в Божия храм. Амин.

Принтирована на 24 VI.1977.

„Взкръснала рано в първия ден на седмичката, Исус се яви първом на Мария Магдалина, от която бе изгонил седем дяла.“

(Марк 16:9)

ОБРАЗОВАНИЕТО - ПЪТ КЪМ СЕБЕ СИ

Смисълът на религиозното обучение за съвременните деца

НА СТР. 3

АТИНА ИЛИ ЙЕРУСАЛИМ

Вяра или наука
Къде е днес българското училище - на кръстовете или в безплътя

НА СТР. 4

БИБЛИЯТА И ИЗГРАЖДАНЕТО НА ЛИЧНОСТТА

Влиянието на Священото Писание върху ума, чувствата и волята на човека

„АЗБУЧНА МОЛИТВА“

Прогласява на християнската мъдрост получена чрез словото

НА СТР. 5

„ОБЩАТА КУЛТУРА“ И ЧАСТНИТЕ СЛУЧАИ

С всяка изминала година броят на младите богослови, посещавани по пътя на свещенството, все повече намалява, а замонашаваната отдала са се превърнали в изключението. Нивата, които днес не се заесе, утре ще запусте, а след това ще буренаса. И ако днес обществото все още реагира срещу някои духовни плевети след много случаи на самоубийствата на деца или откъсването им от семейството, то след време тази заочна и непослователна реакция ще се сведе или до пълна апатия, или до тотално отричане на всяка духовна потребност.

Къде е причастията за нас и криза? Едва ли един отговор би изчерпал въпроса, но разглеждан в различните си аспекти, проблемът има шанс да бъде обхванат.

Да въземем например мотивицията на повечето кандидатите да изучават богословие във ВУЗ: „Хубаво нещо е богословие, дава богата обща култура“ – това е основната нагласа. И трагична в същото време. Но ако за младежите има една сигурна личностно-професионална реализация (накратко компетенция в началото), какво е положението за момичетата? Те влизат в държавни ВУЗ-ове (държавна поръчка) без държавната дори да ги допусна след това до своите институции. И ако това не е образование „за обща култура“? Разбира се, това схващане за образованието не е принципиално ново. Десетки години в средните училища се утвърждаване концепцията за изграждане на „богата

обща култура“ у учениците, които след светуналното им постъпване във ВУЗ се оказваха нищо повече от „мъглява обща представа“. Хубавото е, че повечето ВУЗ-ове след една-две години успяват да компенсират липсата на познания у студентите.

В Българските факултети обаче като че ли няма голям стимул за това. Не става дума за ролята на Църквата в този процес, това е отдален въпрос, а за държавната ангажираност към постите от самата нева задължения в образованието. Защото, ако на младите богослови се гледа като на излупени специалисти в системата на образованието, то тогава не е ли по-корективно и етично Богословските факултети да се закрият? Тъжно, но... Факт.

Николай ПЛАМЕНОВ

РОДОПСКИ ПРАЗНИЦИ

Православното население в този южен край на България спазва старите християнски празници съобразно своята време с многолюдни събори и веселия.

Ежегодно през месец юли много родопчани се събират на г-ноар. Илинденска поляна край с. Глеба, Сиомленско. Празникът започва с тържествена служба в галския църковен храм „Св. Илия“. Храмотъ е древен и след основан ремонт е зграфосан от местния иконописец Николай Беовски. През септември 1990 г. отидомос с баща ми на картованата нива – спомин си Николай.

Николай Беовски - елзостановелат на параклиса

След работата минадох през Илинден, както се нарича местността около стария параклис. Беше отворено и имя влязоме вътре, за да отпразнуем молитва за здраве и по-добър живот. Останах по-дълго от обикновено през иконите и забелявах колко опитен и потрунен е човекът от кандидатата и асозицията. Книжните картони, върви които са изгرافیисани – остарели, позълбелени от времето, се поглеждаха, очаквани на рждисални габрири. Колко ми дълго са стояли тук! Внезапно у мен се зароди мисълта, че трябва да се занема със заплата да поправам този параклис. Намереното ми укрепна и веднага предложих на обрижачката храма да направя дровени рамки на иконите и да ги поставя под стълботъ. Баща ми

дисано а било дърво.

...Как се сехите да поставите гълбите по отпаръ? Красиво е! – патаи и споделим възхищението си.

...Белят гълъб символизира Светия Дух в неразривно единение с Бог Отец и Бог Син. Аз варвах в един Бог Отец, Воддржиител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо, а Църквата е гълъб Симболов на вярата... И в Духа Светаго, Господо Животоворящ, който от Отца изхожда, Комуто се покланяме и Го славиам наравно с Отца и Сина и който е говорил чрез пророците...

Николай Беовски върва, че цял се измерват пари от деняи, за да изгرافیиса всички стени на параклиса, както е редно за православен храм. Местните християни са щедри хора и въпреки личното си материално затруднение, отделили средства за Илинденския параклис, като израз на вярата и почитта си към древния пророк и светец, но и в знак на уважение и подкрепа към труда на младия християнин от Глеба, Сиомленско.

На Илинден – 20 юли 1996 г., дванайсет свещеници отъв Търгов Белевско сполучи празничната св. Литургия, а след края на службата богомолците се събраха на Илинденската поляна за да присъстват на водосвета и на традиционния събор.

Илия ГЕОРГИЕВА

Пишат ми

Дрвса редакция,

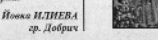
Ревността за Истината е причина за следните разгов.

Никоме сме търпеливи?

Срам, гложак срам за Православна България е новият Синод. След молбен за охъд овещане католик Христовете думи: „Тоя род излезла с Христа и млошана.“ Ревностната отговорност с синодът: „За постене не постим, ала на кой синод да се моят?“ Чудесен пример, че ако то икание тъй же, киното въртене, тима младите момиче една ли дрвкото да правят блансе с Бога. Но жалкото е, че този синод а не паличе и съблвжана. Сигурна съв, че духовните от нових синод се икани добра дела, но ником, колкото са срчани Библията, защото съва са забравяли най-важното: „Тъй да спетне пръв във светината им, та да видят доброте им дела и просят Небесна нши Отца.“ Така добри нши светине, та с оаявля Бога в разни съвет, залял Български, поради мисля на единствените мислени: „Илия и по мислени ни заплет, радост и несласана, не сте ни нълтени и не постителите ли по човешки?“, казва светител Агостом, чинто прие мисли стие.

За нас Христос се роди, живя, страда, умря и възкръсна. Тога трябва да проповядваме на нас, духовно спетне човени.

За това трябва да спетваме, господо духовности, а не за желява на Сатурна!

Ивеля ИЛЛЕВА гр. Добрич

ЗА СВЕТИЯТА ИЛИ ЗА ХРАНАТА

На 27 юли рочно сутринта камбаната на Божноската църква влзести началото на празничната св. Литургия в чест на св. Пантелеймон. Когато се говори за Божноската църква, обикновено се има предвид музея. Но камбаната на храма за богослужение събра много хора в двора. В празничната служба заедно с местния свещеник о. Васил участие взеха и о. Славин от манастира „Св. Илия“ в софийския манастир „Девондич“ и още един свещеник – гост от Етрополския манастир.

Храмът и дворят бяха пълни с хора, но никой от тях бяха дошли просто по навик. Те бяха толкова далече от богослужението, колкото дари смущаваха богомолците.

Към курбана обаче се приближиха всички. Излязоха от скандал. Някои сматат, че щом са дошли на празника, непре-

В редакцията на „Църковен вестник“ получихомо писмо на наша читател, в което изказа възмущението си от това, че през месец юли на неиният престои в сатурниора в Гърна Бачко лекуващите се били посочвани от мисионери от чуждестранна оцла, които осман личната агитация оставили и цял кашон с „реалицион литература“.

Нашата чителска изразила недоверството си от мащабите на протестантската прогвадана и се опасява, че сентанските брошури ще намарят подхордца почва в умовете на религиозно непросветените българ. Ти е изумена и от факта, че българските съседници все още на предимноят мери сринцу светантостата дейност сред православните български народ.

Могл да бъдат предпринети адекватни мерки от страна на БПЦ за просвета на хората, които дори не знаят, че предлагането от протестантите литература на съдржа истините на православната вера. Според неин просветни брошури, издадени от БПЦ и раздавани на хората, ще им помогнат да се ориентират доколко в религиозния хаос у нас.

Към своето писмо нашата читателка е приложила и а подготвила на мисрните от храм „Св. Николай“, които се присъединяват към нейните думи.

мнено трябва да си вземат от курбана дори и за домовете си. Много хора са на рибна на ищитата, но и най-неудачните се, ако са християни, едва ли биха направили скандал точно тук и то на празника. По този начин редовите „поклонници“ не правят добро впечатление на останалите и най-вече на тези, които правят първите си стъпки във вярата.

Васила ГЕОРГИЕВА

вести

На 24 юли в Синодалната палата се проведе Архиепископски събор. Преди началото му в синодалния параклис „Св. княз Борис“ бе отслужена Божествена св. Литургия. Архиепископски събор разгледа молбата на бившия Врачански митрополит Калин за опрощение за участието му в разкола.

На 27 юли в храма „Св. Седмочисленници“ Негово Светейшество патриарх Максим в сплунение с митрополит Гласий, главен оекретен на Св. Синод, Трелнополюски епископ Иларион, патриаршески викарий, архимандрит Гаврил, протосинел на Софийската митрополия, и храмовото духовенство отслужиха галнична св. Литургия по случай празника на спавните първоучители св. Кирил и Методий и техните ученици – светите Климент, Наум, Сава, Геразд и Ангеларий.

ИЛИНДЕНСКИ ПРАЗНИК В БУКУРЕЩ

Българското църковно население в румънската столица има храм „Св. пророк Илия“. По покана на църковното настоятелство с председател свещ. Петър Тотев, представител на Българската православна църква при Румънската патриаршия, и с благословението на Негово Светейшество Българския патриарх Максим и Св. Синод, в годишния храмов празник взе участие Трелнополски и Черевски митрополит Неофит, придружен от ером. Исиф (Михаилов) от гр. Русе.

На 19 юли сутринта, а наосчетено на празника, отъж Пейтер Тотев архимандрит българските пратници от Русе до Букурещ, където митрополит Неофит и първоначално те направила посещение в Букурещко посолство, полкнхана се пред св. мощи на прелеобити Димитрий Басарбонски в патриаршеския храм „Св. Константин и Елена“ и бяха изрети с топло внимание от Негово Блаженство Румънския патриарх Теодоктът за кратък разговор и общ. В обета участво и Преосветеният изкара синексис Теодоксий Станюляи и Виксолобагтовският старшорочен иконом Марсел Маколе. Патриарх Теодоктът и неговите

сътрудници засвидетелстваха чувствна съвместно в радост от тази приятна братска среща, бяха запознати и с някои от последните проблеми в църковния живот у нас.

На 20 юли от 10 в българският храм започна празничната св. Литургия, отслужена от митрополит Неофит и епископ Теодоксий, в сплунение с иконом Марсел Маколе, отъж Пейтер Тотев, близкият му родината от гр. Калофер проф. Иван Наделев, ером. Исиф, румънски духовници. Епископ Господски извърши расколпеление в диксоните мисл. Слово за празника произнесе отъж Пейтер Тотев. Подзаглавие от името на Българския патриарх Максим и Св. Синод на БПЦ, от българските православни християни произнесе митрополит Неофит и благодари за съвместния прием. Преосветеният извърши расколпеление у Румънския патриарх Теодокт и изрече думите на негов дарост – изгнрдене кръст за проф. Иван Наделев и комплет свещеническия оексид за ером. Исиф. Духовно въздавнаи в стреленото съгласование бяха всички наши съвработници и богомолци.

Д.Ч.И.

На 11 юли т.г. в Лондон на 75-годишна възраст се починала г-жа Катрийн Куева – оларута на председатели на Българската православна църковна община в Англия „Св. Иван Рилски“.

Поклоната заедно със оларута отъж Методи Куев и синете Савлия и Рейчъл са допринесли много за връзките между Българията и Англиянската църква и в работата на нашите културни и църковни организации и Обединеното правство.

В периода 1968 – 1990 г. тя редовно посещаваша храмове и манастири в страната ни и адмиратор българските традиции и култура.

Домак на Куевски многократно е приювявал гостуващи в Англия неши синодарници и визити в бив отворен за тях.

Поклоната бе пример за педагог със своите качества на човечност и благодарство.

На 25 юли 1996 г. се навършил 10 годиен от смъртта на многообителния ни борец иконом Димитър Радов Димов.

Руден в с. Кесарев (бившия Рокосрикопска околина) на 25 април 1904 г. Основното си образование получаваше в родното си село, а средното в София – завършила Софийската духовна семинария през 1927 г. Следващата година се оженил за Марияна Столянова Пенлева. Изграждат заради сполучно, скромно семейство с две дщери. На 25 февруари 1929 г. е ръкоположен за свещеник от Търновския митрополит Филип и от март 1929 г. е ръкоположен за епархиалски свещеник в храм „Св. цар Борис“ във Велико Търново. Оттогава до края на живота си той служил ревностно, благоговейно, без парадности, живее тихо, скромно, без ачност, без политиканстване, изпълнен с общ, добротата и уважение към хората.

Молитв Бюга да Прости волята му и неволини прегрешенията да влзети димитър му в оекнелата на праведните.

Дщяцра Стефка и семейството ѝ

Дщяцра Стефка и семейството ѝ

ОБРАЗОВАНИЕТО – ПЪТ КЪМ СЕБЕ СИ

В една от своите книги американският писател Седжвик казва, че да получиш просветление значи да бъдеш с Бог, преди да е казан: "Да бъде светлина". Писателят смята, че е възможно дръзтва да бъдат дръжани далече от тази светлина и от всички позитивни светлинни ефекти – изкуства, наука, литературната традиция, езици – защото Бог дава способност да си представят едно съществуване, в което разумът познава Источника на всяка светлина. Твоят да знаеш кой и каква е бил Христос... преди да научат преразказано много или каквото и да било за Омър или Шекспир... или пък дефиниции за полупровод, или как се прави граматичен разбор на изречение."

У нас дръзтва първо научават кои са Омър и Шекспир, как се прави разбор на изречение и след години чуват нещо за Христос и християнството, най-често съвместно и повърхностно. По-късно това невъзможно се задълбочава и децата остават в по-големите случаи религиозно непросветени, а духовните им търсения и стремежи – незадоволени. Липсата на първоначална религиозна основа, върху която да градят своя мироглед, онемото отношение към света и към себе си, неминуемо се отразява и върху по-нататъшния им живот.

Тази липса на духовна стабилност се усеща най-силно сега, когато обществото ни се намира в така наречения преходен период, когато се отричат стари те морални стойности, а нови просто няма. Ако младостта успее да проникне до да се ориентира в тази обстановка благодарение на знанията си отнот, образованието или нещо друго, то за децата на е така. За тях е трудно да се справят правилно и на време със света около тях. Понякога те не успеват да направят изкръпка и опора дори в семейството си, защото родителите са заети с разрешаване на материалните проблеми и физическото оцеляване на семейството. Проблемите на обществото неминуемо се отразяват и върху семейството и отнематията в него. Тази обстановка води до самота и отчуждене у децата.

Голем са без книги всички народи,
не можейки да се борят без оръжие
с пропийника на нашите души,
и готови за глени на вечната мъка.
А вие, народи, кошто не обичате
Фраза,
а мислите да се борите много с него,
отборете притежното дверите на ума,
както сте приели сега здработо
оръжие,
кошто коват книгите Господни,
акимо притискатъ глзбата на лубката.

Из „Проглас към Евангелието“,
св. Константин Кирил Философ

В тази критична за стезаната ни ситуация откриват своето място за работност оксияте. Те предпадат всякоко, колкото липсва на децата в момента – внимание, любов, сигурност, духовен живот, прилежание и т.н. И те с готовност и без страх предават дръштите си в ръцете на абсолютно непознати хора. Децата са оказали недогледване за духовната експлнати и излагати от поведоуховните си учители, които ги поставят в още по-голяма без-

пътница и отчуждене, след като ги изостават. Други средства за "откриване на себе си" са алкохолизъм, наркоманията, бягството в чужбина. Децата на България се чувстват изгубени и без място в собствената си дръжтва. Те попадат в света на възрастните първее равно "благодариене" на неизменността ситуацията у нас. Но те все още нямат изграден критерий за света, за отчуждениата в него, за собственото си място в него. Семейството, училището и Църквата са тези традиционни за България институции, които трябва да изградят у децата здравя дръжтва основа, върху които те да градят своя мироглед. Семейството, защото родителите осигуряват религиозното възпитание на децата от най-ранна възраст и им въздействат с личния си пример еждневно и ежесечно. Училището, защото заедно с другите основни знания религиозното образование е част от общото образование и те образуват единство, което осигурява цялостност на личността. А в връзката обучение – възпитание – религия в толевата страна, колкото и самото "чуждечество" (Йн Амос Колекова, "Валиката дидактика"). Църквата, защото тя ръководи човека в религиозния му опит от раждането до смъртта му. Църквата е и институцията, която поддържа и семейството, и училището при дръжностите им за религиозно възпитание и образование на децата.

Религиозното образование не може да реши проблемите на обществото, но може да помогне на индивидът да открие своето място в света и да се ориентира адекватно в него. Напълнето на дръжтва религиозна основа в мигрелата на човека ще му осигури умно със себе си и с Бога. Нима да се налага да търси себе си в сектантски или др. под. общества, защото ще знае и ще бъде убеден, че неговото място е в Църквата, която е "стъби и крепило на востаната" (Тит. 3:15).

П. ГЕОРГИЕВА

Анкета

Вече свикнахме да мислим, че въвеждането на религиозно образование в училищата под каквото и да е форма е нещо несъществено в близко бъдеще. Висимостта младостта от нас давават еликти, пред които проблемите ни бихме се изгубили, ако Министерството на образованието развие програмата "Ремесния" в българското училище. Откажете на просветния министър или освободете от задължението да погледне реалистично на проблема, и готови ли сме за тази отговорност. Задаваме този въпрос на млади хора с различни професии и образование, които са свързани към живота и проблемите на Църквата.

• БОЯН РАДУНЧЕВ 28 г.
служител в Централния
държавен архив

"Вероучението трябва да се неспременно свободнотрибируем предмет, за да се уважи правото на човека на избор, тъй като това е изписване на самата Църква. За съжаление, сигурен съм, че днес Църквата не разполага с кадри на необходимото ниво. Завършилите богословие притежават знания, но им липсва умение да контактуват с подраствашите, а този контакт е специфичен.

Без значение е дали учителите ще са светски лица, или духовници. Важно е да имат педагогическа подготовка и знания, защото всеки ден ще бъдат поставени натясно а куп въпроси. Ако това е спорният шведски – още по-добре. Ако са светски лица, трябва да са съпричастни на Църквата. Не е задължително да са богослови, поне докато няма достатъчно обучени за то-

ва хора.

Какъв ще бъде ефектът от въвеждането на вероучение сега? Всичко зависи от начина. Ако се въведе "час по вероучение", ефектът ще се отрицателен. Още св. Григорий Богослов е казал, че не на всеки и не навсякъде трябва да говорим за Бога. Половината ученици днес са убедени, че няма Бог. Как ще ги задържим в час, в който ще им разказваме за Него. Различно ще бъде, ако класният ръководител им представи съответното лице с думите: "Който има интерес към религията и който смята, че този свят не се състои само от молекули и атоми, да започва еднотка си в свободното време." Или нещо подобно. Након ще дойдат. Ще има куп въпроси, затова тези хора трябва да бъдат много добре подготвени. После слушателите ги ще разкажат на други и нещата могат да потръгнат."

• ТЕОДОРА ИВАНОВА 18 г.
студентка в НАТФИЗ
"Кръстьо Сарафов", I курс

В момента всички СИП-ове се считат за "свободни часове", т.е. те са абсолютно непосещавани и поради своята неэффективност постепенно се премахват. Мисля, че все пак този предмет знам как трябва да се нарича, трябва да е задължителен. Сигурно ще има протести, но и интересът към тези въпроси е голям. Нашето поколение е настроено много "анти", т.е. отрича всичко. Дразни се от всичко "задължително", от каноните, чийто смисъл никога не ни е бил обясняван. Затова преподавателят трябва да може да породи интерес, а да не с нахор нравуочител, който да размахва пръст. Почти всички млади хора днес вярват, но не знаят в какво. Затова с много отговорно в какво ще съумят да облекат представителите ни.

В класическата гимназия например изучаваме предмета "Християнска култура". Учителят ни беше млад и подходи философски към нещата, т.е. събрази си се с интересите на учениците в гимназията. Казваше ни основата и веднага започнаха въпросите – защо, защо... Така поелните 15-20 минути от часа преминаваха в дискусия, а накрая той даваше своите отговори. Беше ни интересно, даже много. Имах много съу-

ченици, които се замислиха и сега всички най-малкото се отнасят с уважение към преразказаното учение. Но преподавателите не трябва да се духовници. За съжаление, те са тези служители на Църквата, които "стряскаят" връстниците ни. Те биха се почувствали като в неделното училище на Том Соитер.

• ГЕОРГИ ДИМИТРОВ 23 г.
студент по богословие в Атина, IV курс

Предметът трябва да е свободноприбираем. Преподавателите задължително да са богослови, млади, но в никакъв случай да не са духовници, защото те се посрещат и преразказват. И не бива да се инат оценки. Не мисля, че в момента сме готови за въвеждането на такъв предмет. Дори само от гледна точка на околката – в България има около 10 000 училища, а завършилите богословие през последните 5-10 години не могат да покрят страната. А те се отнасят до нивото на теоретичните знания – то е високо. В много отношения е дори по-високо от това, което имат студентите богослови в Гърция. За педагогическия подход – не знам, но е необходимо поне елементарно понятие от психологията и умение да контактуваш с ученици. Би трябвало в часовете да се налага

на диалога и да се избягва лекционният подход.

• МОМЧИЛ НИКОЛОВ 27 г.
преподавател по история в Немската езикова гимназия в София

Религиозното образование трябва да е задължително. Ние не осъзнаваме, какъв голям проблем за децата са религиозните чувства и много от тях се замислят сериозно. Не мисля, че ако е задължителен предмет, ще ги обременят твърде много. Това зависи от начина на преподаване. Трябва да се започне с основни неща и езикът да е ясен, близък до техния – шо в Европа, както с Стар и Нов Завет и ако е нужно, да се стигне как до същността на вярата. На учениците от немската гимназия им беше интересно. Те изграждат сега своите философски възгледи и подобен предмет може да помогне за тяхното систематизиране, дори само като алтернатива на техните мисли.

А шо се отнася до кадрите – боя се, че малко хора са готови да работят с желание в училищата, мнозина ще го правят по задължение. А това е опасно за такава дисциплина. Моите впечатления са, че хората, които излизат от Богословските факултети, не чувстват, че имат мисия в това общество, далеч са от тези неща.

Подготви З. ИВАНОВА

АТИНА ИЛИ ЙЕРУСАЛИМ

Атина и (или) Йерусалим – това е темата, която винаги е стояла пред педагогическата мисъл на човечеството и всъщност е избирало своите претрители – в дря или наука, светско или религиозно познание. Това е избор, който трябва да направят българската образователна система в наши дни, но

на съвременното образование издигат два лозунга, пред които съвременното човечество с благоговение мълчи. „Името на науката“ и „Името на демократията“. Илюзия, нареден демократия, не познава по-нататъшното „истина“ и понеже „истинската вярна няма“, по-добре е да не да не парват в нищо.

Най-характерната особеност на съвременната педагогическа наука и практика е, че тя изключва духовния живот и светостта от процеса на изграждане на човешката личност.

е изказал мисълта, че Бог остава в човешкото сърце едно празно място, което само Той може да запълни. Всеки човек чувства тази празнота, измъчва се и страда, но това, което създава празнината, затова са и причините да се умозабави тази потребност, която е духовна, с различни философски знания или

пото, би трябвало да направят нашата училищна система да направят опит за адекватен отговор на предизвикателствата. Но докато съществува съществуването на непреодолимия конфликт между земната мъдрост на Атина и небесната мъдрост на Йерусалим, едва ли ще се намери правилната форма на рели-

„Свобото Божи е живо и действено и е по-остро от всеки другвост ме: то съдържа до разума на душата и духа, на става и мълък, и пренебрева помисли и намерения ордени.“

(Евр. 4:12)

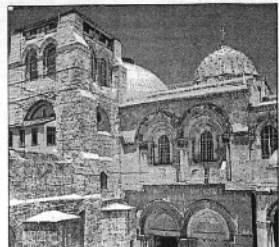
по всичко личи, че личата, отговарящи за образованието в България, не се чувстват за кръстовете. Религиозно е като исторично и безопасливо-овно в полза на Атина – няма без духовност, знание без мъдрост. Според думите на един съвременен богослов – о. Стефан Санджакоски, най-характерната особеност на съвременната педагогическа наука и практика е, че тя изключва духовния живот и светостта от процеса на изграждане на човешката личност. Признатата е, че тези понятия липсват в по-голямата система на по-големия част от съвременните и те могат да зависят от политически убеждения, а има много по-дълбоки корени. Защитените на религиозния неутралитет

Вечността само करा, които се дължат по популярността на науката в немския мисъл на тези думи, могат да твърдят, че „науката отвлича Бога“. Преди тази светилна умове на човечеството никога не е стигнала дилемата Атина/или Йерусалим, богостовие или философия, вяр или наука. Те са отхвърлили всички опити да се преодолее отчуждаване между ума и сърцето на човека, в полза на тезата Атина и Йерусалим, вярна наука. Тук са бил заветът и в св. Климент Охридски, па в св. Назим и на всички следващи – те са учели последователно си, че една е Истината и тя ще ги едновременно в една свобода, а една след като познат Творец, могат да познават и оцелят истински твор-

режията. Няма българин, който да не признава направеното от тях. Единогласно ги възхваляват варианти и атести, но последните все пак смятат, че „всичко това е било нещо само за времето си“. Ако религията беше отхвърляла времето си значи на мислене, би трябвало всички европейски държави да изключат религиозните предмети от учебните програми, но въпреки големата злобна криза в съвременна Европа те са запазени. Обществото

които често да не е религиозно или да изключва немски, обрци религиозни възгледи, но никой не се опитва да налага своите житейски разбириания на учениците. Последните имат правото да се запознаят с учението на католическата, протестантската или православната вяра, в зависимост от традициите на съответната държава. Друг с въпросът дали тези истини ще станат мигрелет и начин на живот на младото поколение, но демократичната държава дава поне формално право на избор.

Светското училище претендира за „неутралитет“ по религиозните въпроси. Но всъщност неутралитет в тази област няма. Един от известните учители на Йерусалим – блажени Августин,

морални преписания. Но така или иначе това място в човешкото сърце е отредено за Бога, и ако Той не го вземе, там ще се издигнат образи. „Неутралитет“ означава създаване условията за тяхното създаване – както е отхвърлянето на всяка форма на религиозно образование, така и е прокарването в училищата на „учебници по религия“ – образи на безпричинна електика. Тогава училища не ронят своите идеали и те ще триумфират в десетките души над отпощо разнородност. Не за тези полове носва смената на Христовото слово Кирил-Методиевите ученици, чиято наследият иначе всички претрещираме да бъдем.

Многообителни кризи, които днес разказват усмехта на общест-

востно образование в обществото и затова цялостно решение на проблема е невъзможно. Все пак опитът на другите православни държави обаче, показва, че и не ще отхвърлят (за кой ли път!) в Христа онеиздигнат и неспореден критерий за всяко стовитност в националната ни култура. За да не бъдат нагизите ни да се покажем „прогресивни“ и „демократични“ прова на скрити национални комплекси за зетливостност и страх от поменитост на отпощо новост. Не за тези полове носва смената на Христовото слово Кирил-Методиевите ученици, чиято наследият иначе всички претрещираме да бъдем.

Златина ИВАНОВА

ЦЪРКОВНА ПРОСВЕТА

Продължение от стр. 29

Падението на Адам ни е направило всички грешни и погрешни. Но това състояние се премахва от Иисус Христос. Така и малките деца, казвайки се под властта на първородния грях и на сатаната, се кръщават за опрощаване на греховете. Това е свидетелство и от приключенията при кръщението.

6. Същността на първородния грях
Същността смисъл и значение на първородния грях е откъсването от Бога, отвореността от Бога и обръщането на човека към самия него. Т.е. един мисъл и

отрешен егизъм. Адам се опитал да отхвърли ностингичеството на Бога и завоисмостта си от Него. С други думи, първият грях бил неверие към Бога, отгледчаване от божествените закони и потъкване на Този закон.

В тази постъпка се състои вината на човека, която носи след себе си наказанието му от справедливия Бог и удължаване на нарушаване закон. Първородният грях може да се види от две страни. От една страна, човекът изпада от обществото с Бога, лишава се от божествената благодат и се потапя от материалния свят. Т.е. губи първородната си правдивост. От друга страна – различава

първояването на „образа“, т.е. повярта на душата и преродната природа на човека, затмиването на разума му и впадението не волята му към злото. С други думи, налице е подрина на състоянието на първоначална невинност и нелюбимост със състояние на грехостно. Тук ще трябва да уточним, че първояването на „образа“ не означава пълно безчувствие към божественото, не е угадно-ла в човека блудна исцрива на божествената светлина. Тук човек може е живявала на Господа и благолетта на Бога да придобие лична представа и познание за божествената истина. Свещеното Писание е ясно и тук: човекът скъзва „вечната Му сила и Божеството“ (Рим. 1:20), т.е. вижда с очите на разума си както силата на Бога, която няма начало и край, а е вечна, така и волята съвършеност. Също свободната воля на човека не била унищожена напълно, така че човек да не може да прави добро.

В същността на първородния грях се съдържа и чувството за вина. Т.е. виновността в отнасянето на грешника към божествената справедливост, към Самия Бог. Престъпният божествен закон нарушава реда на божественото сътворение и така става винен пред Бога. Но съвременният човек справедливо може да запита: как може някой да е съгрешил, без да се е родил? Без да се е налице мисъл и воля, които са необходими предпоставки за греха? Как е възможно да съм винен за греха на някой друг? Тук е вменен грех на Адам на целия човешки род. Така, макар че притъпяване то вината е тайнствено, предаването и е реално естествено. Както другите логмати, так и догматът за наследен първороден грях християнците ще трябва да приемат с вяра и да изповеда, че

БИБЛИЯТА И ИЗГРАЖДАНЕТО НА ЛИЧНОСТТА

Основите на нашата православна вяра се съдържат в Библията. Священото Писание обединява в себе си опита и знанията за вярата в Бога, законите и съхранени за поколенията. Затова е наложително всяко следващо поколение да бъде просвещавано в истините на вярата чрез Библията. Обичайно постиженията на човешкото знание се записват в книги, но Библията не може да се сравнява с никол друга книга, защото същата на списание в нея съдържа не е дадена от хората, а от Бога. По този начин Библията има правилните разрешения на нравствените проблеми от миналото могат да послужат като ръководство за разрешаване на днешните лични или обществени проблеми.

Всичко това определя възпитателния характер на Библията. Архимандрит Юстин Попович казва, че "човешко по-добро човек, чете и изучава Священото Писание, толкова повече намира принципно да го изучава колкото се може по-дълго и непрекъснато".

Поради своя божествен характер и своето предназначение да просвещава хората в областта на вярата Библията въздейства във всички области на личностно, просвещавателно и етично, и чистота, и волята на човека.

Необходимостта от разбиране истините на вярата и постигането на мъдростта са заложени в Священото Писание: "И тъй, всичко, който слуша тия Мои думи и ги изпълнява, ще свърши на благодарствено място, който си огреде къщата на камък, и завали дъжд, и природна река, и дупка вперола, и напропа не тая вода, и тя не рухва, защото ще бъде основана на камък" (Мат. 7:24-25).

МЪДРОСТА, КОЯТО ПРОГОВОРЯВА
БИБЛИЯТА
и е знание за света, но не на отделил фрагменти, а знание за света като цяло. Священото Писание дава на любящите Библията човешки ум сведения за това какъв е светът, къде произлиза, за какво съществува, какъв е времето и какъв ще бъде краят му.

Но за да проникне в тези тайни на божествените промисли, човекът се нуждае от вяра. Вярата се съдържа в Библията, но и възприемчивостта на Священото Писание се нуждае от вяра. Емилосв Калостров казва: "Човекът разбира е необходимостта божествеността, така че да бъде личен, но човекът разум може да бъде полезно управяван единствено в рамките на вярата".

Самото Священо Писание разкрива своето особено влияние върху човека. То въздейства не само върху зрящата му, но и върху слуховата и носовата част. Човек не само с ума си приема истините на Библията, но и с чувствата си се живява в тях и по този начин може да се открие

към тяхното изпълнение. Божественото Писание ни разказва за Бога, но само мислите по сърце ще видят Бога (Мат. 5:8). Затова Священото Писание, което има за цел да отведе хората при Бога, им открива излизата за това – чрез осмисляне на сърцето (чувствата). Библията изведва като основно чувство, към което трябва да се стремит човешките, любовта.

Вие, които търсите красотата на душето,
вие, които любите и радват се;
а вие, които искате да отбърлите безврия от греховете
и да опакнатете пневието на моя свят,
така така да намерите райски живот
и да избегнете от пламничия огън -
слушайте сега с цял си ум,
слушайте, или славници народе,
слушайте слобото, защото от Бога дойде,
словото, което кърви човешките души,
словото, което крепи сърцата и умовете,
словото, което подготвя да познаете Бога.

Из "Проглас към Евангелието", св. Константин Кирия Философ

Писанието отговори на въпроса защо човек трябва да обича Бога, ближните, допричаването си. То дава начините за постигане на тази божествена любов и размиряне пред читателите пример за такава самоотвержена любов в обрва на Богочовека Исус Христос. Библията разкрива губителната сила на страстите и опасността човек да попадне под тяхно влияние. Священото Писание обаче ни разказва и целия път на човека към доброто, за трансформацията на чувството за мисл, например във великодушност и любов (Мат. 5:38-44), на чувството за безразличност и т.н. в чувство на надежда в бъдещето и радост (Мат. 28:9), защото християнството е религия на радостта и оптимизма.

ЦЕЛТА НА БИБЛИЯТА Е ДА
ПРЕВЪЗДЪЛНЕ ЧОВЕКА В "НОВА ТЪРА"
(2 Кор. 5:17), по същество това е човек, трябва не само да мисли пономому за света и да гледа на него с очите на християнин, но и да чувства света пономому. Да открие божествената любов към него

и да я осъществява в живота си, да я носи към ближните. Така човекът ще изпълни своето предназначение да бъде "работник на Бога" (1 Кор. 3:9) и да дела, така и в чувствата си, защото Бог е любов (1 Йон. 4:8).

Священото Писание поставя пред човека по-голям изпитание спрямо моралните му задължения. Не само извършването на престъпления и грех, но дори и мисълта за него вече е греховна (Мат. 5:27-30). От човека се изисква пътна чистота на чувствата и помисли, изисква се стремеж и достигане на светост като заложено в Бога. Затова и Исус Христос поставя пред последователите си изпитание: "Бъдете съвършени, както е съвършен и Небесният във Отец" (Мат. 5:48). Нашето човешко участие се състои в нашето обещание, в нашето подчинение на заповедите на Библията и обръщането на сърцата ни за Божията любов, която по този начин се прави възможно пълното преобразяване на нашата личност чрез пребиваването у нас на Св. Дух, по думите на Дискотекийски епископ Калостров.

Поставяйки пред човека такава висока задача като съвършенството и богоподобността, Священото Писание същевременно дава съветите и начините за постигане на това съвършенство. Последният какво е добро и как да се стремим към него, Библията стимулира човешката воля към действие.

Поставяйки пред човека такава висока задача като съвършенството и богоподобността, Священото Писание същевременно дава съветите и начините за постигане на това съвършенство. Последният какво е добро и как да се стремим към него, Библията стимулира човешката воля към действие.

и да я осъществява в живота си, да я носи към ближните. Така човекът ще изпълни своето предназначение да бъде "работник на Бога" (1 Кор. 3:9) и да дела, така и в чувствата си, защото Бог е любов (1 Йон. 4:8).

Священото Писание поставя пред човека по-голям изпитание спрямо моралните му задължения. Не само извършването на престъпления и грех, но дори и мисълта за него вече е греховна (Мат. 5:27-30). От човека се изисква пътна чистота на чувствата и помисли, изисква се стремеж и достигане на светост като заложено в Бога. Затова и Исус Христос поставя пред последователите си изпитание: "Бъдете съвършени, както е съвършен и Небесният във Отец" (Мат. 5:48). Нашето човешко участие се състои в нашето обещание, в нашето подчинение на заповедите на Библията и обръщането на сърцата ни за Божията любов, която по този начин се прави възможно пълното преобразяване на нашата личност чрез пребиваването у нас на Св. Дух, по думите на Дискотекийски епископ Калостров.

Поставяйки пред човека такава висока задача като съвършенството и богоподобността, Священото Писание същевременно дава съветите и начините за постигане на това съвършенство. Последният какво е добро и как да се стремим към него, Библията стимулира човешката воля към действие.

БИБЛИЯТА РАЗКРИВА И КРАЙНИЯ ПЛОД ОТ СТРЕМЕЖА НА ЧОВЕКА КЪМ СЪВЪРШЕНОСТТА – БОГОСОЩЕЩЕСТВО.

достигането до царството Божие. Като предства на човека крайната цел на неговите усилия. Священото Писание подтиква човешката воля продължение всички трудности и пречи, водена от очакваната награда. Св. Ион Златоуст казва: "Никога да търси съвършенство. Последният какво е добро и как да се стремим към него, Библията стимулира човешката воля към действие."

Призивът на Библията е човекът, грешен с развук си божествените заповеди и обичайни вярвания, да подчини волята си на тези изпитания и по този начин съществува човешка личност да се издигне към съвършенството. Священото Писание ни предства възвишаващи примери за силата на волята, водена от любовта към Бога и заповедите Му – у Мойсей, апостолите и т.н. Примери, чрез които Библията въздейства на поколенията.

По този начин Священото Писание възпитва и възвишава хората в техния стремеж към съвършенство.

Полена ГЕОРГИЕВА

Св. български просветители Кирил и Методий и техните ученици Климент, Наум, Сава, Геразд и Ангелари, наречени св. Седмочисленците (памята им се чества на 27 юли), подготвят гледадо свои талантливи ученици в България. Един от най-изтънчените е епископ Константин Преславски. Неговата творба "Азбука молитва", написана в ахростих, е проследена в християнската мъдрост, ставаща достояние на славянците чрез писмеността на рорен език. Молитвата за духовно извънване на онези, който търсят Божието слово.

АЗБУЧНА МОЛИТВА

Аз се Богу моля с твоя думи:
Боже, **Отецотворе**, що съзряде
Видим свет и глбем свет **невидим!**
Господ-Дух прати ми Ти в сърцето
ме аз хлякс с глуменето слобот
ето в први път за тържам **Вселяш**
живи в Твоята заповед **премисли!**
Знам, **защото Твои** е **люб** **вселяти**
и в **плетки** **свълчана** **непелена**
към **ебанската** **гир възкажати!**
Азми **гнес** и **свабното** **племе**
милостна на **крста Твои** да **гтоси...**
Но на мене, **който** **моля** **помощ**,
Отец, **Сине** и **Превъсти Духе** -
проси: **Твоято** **модро** **слово** **дай** **ми**.
Рече **Богам** да **поуча** **мъдрост**,
сак, **шо** **обламо** **от** **небето**
То **дарова** **на** **бси** **гтора** **живи**.
Упоа **ме** **Ти** **от** **гвора** **зюба**
ферионска, **шаши** **ме**, **дай** **ми**
херулимска **сак** **шестокра**,
Царю **на** **църте!** **Да** **опиша**
чуждеста **Твои** **връхноже**,
шестувати **локу** **по** **пята** **слабви**,
шо **умлетелите** **овама** **вечно**
юна **начертани...** **Да** **направа**
яно **Твоято** **слово** **за** **наорат!**

На **Светата** **Троица** **проси** **ва**,
Боже **взраст** **неи** **кбна** **възбуда**
и **наорат** **мои** **Отца** **и** **Сина**
и **Светия** **Дух** **възбави**
гнес, **бсбк** **кбкб** **и** **до** **змина**.

Поетичен превод
Емилиа ПОПДИМТРОВ

КАТЕХИЗИС

се възмоза пред тайна, която превъзхожда възможността на човешкия разум.

Християнин не си трябва да забравя, че е кръстна Си гърже Синаг Божии ни изкупи от проклятието на първородния грех и ни даде възможността да станем отново деца на царството Божие.

аз! Кой ще се освободи от обрлданото от грех тило, което е оседлало и ордие на своята самърт?

Трябва да отбележим, че всички последци от първородния грех се премахват с Христовото изкупление (1 Кор. 15:54-55 и Евр. 2:15), с което ще се занимаваме в следващата глава.

ПЕТА ЧАСТ

ИЗКУПЛЕНИЕТО ЧРЕЗ ХРИСТОС

1. Исус Христос, **нашият Спасител**
С падането си човешки бит съдене глбел и вечна смърт. Сърешилният човек се отчужди от Бога и така вече нямал възможността за лично общение със слог Създател, за да се спаси.

Но Бог със Своята милост, човешколюбие, любов и благод не остави човека сам, а му изпрати Единородния Си Син, за да спаси човека. Това решение на Бо-

га било взето от вечно, преди всяко време и издревности. Бог има съвършено божествено настъпие. Бог не е произвел съвети Си прити "ни заради нашите дела, а по Свое благоволение и благодат, дадена нам в Христа Исуса преди вечни времена" (2 Тим. 1:9). Тя е Бог ни е дал така благодат и това спасение преди да бъдат създадени творенията във времето, понеже го беше решил преди аго начално. Тук се намираме пред тайната на Божията воля (Еф. 1:3 и 3:9), която била "умълчана от вечни времена" (Рим. 1:25) "скрита от векляе и родове" (Кол. 1:26). Така спасителният план на Бога бил скрит от началото на времето през всички векляе и от всички човешки родове.

Приложението на спасителния план на Бога започнало, когато "се изпълни времето", определено от грьемдестата Божия.

"когато се изпълни времето, Бог изпрати Своя Син (Единородния)" (Гал. 4:4). Трябва да се подготви пътят на спасението, както между единични, т.е. индивидуални, така и между издрети, които са избраният народ на Бослота. Единичните Бог подготви с нравствения закон, който съществува в човешката съвест и който поддържа жив стремеж към истината и към Бога. Освен това и жалкото състояние на света по онова време пробуждало съзнание за човешкото безсилие и желание за някаква помощ от страна на Бога.

Православието по света

СОЛОВЕЦКИЯТ МАНАСТИР

Продължение от бр. 29

Сега до Соловецките острови най-лесно се стига със самолет от областния град Архангелск. През дългите зимни месеци този път остава единственият мост, свързваща архипелага с континента. Туристи и поклонници обаче обикновено използват другия маршрут: с влак Москва - Мурманск до гара Кем, а оттам с корабче за два-три часа се стига до св. обител.

През 1990 г. на островите заедно с монах Зосима пристигнал първият игумен на възстановявания манастир о. Герман. Местните жители го посрещнали доброжелателно, но после отношението се развило по драматично. Веднъж монасите отишли на континента, за да се запасят с хранителни продукти, а когато се върнали, намерили купичка пепел. Катилите били

неприязни към монасите.

Игуменът Герман направи извънредно много, за да събуди духовната жажда в душите на местните хора. Буквално на пусто място, където хората от десетилетия не са чували нищо за Бога, той възроди в тях потребността от духовно обновление и устръвственост.

Сега Соловецката св. обител се управлява от 39-годишния архимандрит Йосиф. Той разказва за себе си: „Дойдох на Соловки по нареждане на Светейшия Патриарх. Отначало изпитвах двойствено чувство. От една страна, знаех, че това е голям и прочут манастир, но от друга, видях, в какво окаяно състояние се намира. Разбирах, че докато Господ дава сила, тук трябва много да се потруда, за да се изпълни Божията воля. Аз съм слуга на Бога и на Църквата. Разбира се, трудно беше да нагъсна до-

Сева Соловецкият манастир бавно и с големи усилия започва да се добива със собствено стопанство. Вече има стадо крави, възражда се традиционното за този манастир риболовство. Но Бяло море крие много опасности. Имаме катер, който е купен за 10 милиона долара, дарен от писателя Александър Солженитсин. Но за истинско риболовство още не може да мислим, а в сред братята в манастира няма моряци и рибари.

Монасите са петнайсет, колкото и послушниците. В периода на разцвет в манастира са се поздравявали до 400 монаси. Климатът е много суров. Малко са тези, които сега издържат на трудностите и лишения. Някои не устояват, идват при мен и искат да ги пусна на „голимата земя“, на континента. Преди в манастира са идвали само такова хора, които били твърдо решени да следват избрани от тях път и които не са се плашили от подвижническия живот в тези условия. Съвременните хора са отивали да се трудят. Те мислят, че е лесно да се служи на Бога и на Църквата. Сълбятки ли се с трудностите на манастирския живот, със задължението неспрещнато да се трудят и да се молят, виждат колко труден е пътят на монаха. На това изпитание в ус-

ловията на най-северния манастир издържат малцина“.

Сложни са проблемите с издръжката на манастира. Обещаният финансови постъпления от банкери и бизнесмени са нередовни. Но без помощи св. обител не остава. Непрекъснато постъпват суми, средно от сто до петдесет хиляди рубли, от обикновено възрастни. Едно десетодигно момче написал в писмо, че счуило своята касичка и всичко, което било в нея, изпратило в манастира за неговото възстановяване.

Неотдавна Соловецкият манастир стана староприютен. В Москва, в храма „Св. Георги“ е открито подворие на манастира. Като част от Соловецкият манастир в него тече същият живот, както и на острова. Бавно противача богослужението по манастирския устав. Монасите изпълняват стопански и домашни послушания. Останало е като във всеки друг ериорийски храм. Тук има неколко община от постовници ериористи, които са особено привързани към манастирското богослужение и извънредно много обичат Соловки. Трудно е да се води монашески живот в центъра на огромния град-мегаполис, защото всичко наоколо крещи противоречия на възрешния смисъл на илючския молитвен подвиг. Но в самия

манастир за монашески живот има всички условия - тишина, безкрайни северни простори, отдалеченост от всяка светска суета.

Много православни християни посещават тези свети места. Когато се събере група поклонници, трябва да бъдат приети в св. обител. В манастира има човек, който е ангажиран специално с поклонническите групи и определя времето за посещение. Получаването на писмото-отговор е покана за посещение. Според древната традиция поклонниците са гости на манастира три дни и не плащат нищо за храна и пощувки. Но ако пожелат да останат на острова по-дълго, трябва с благословението на игумена да се потрудат за благото на св. обител. Всички желаещи могат да посетят това свято място и да се поклонят на светините - преди всичко на мощите на преподобните соловецки отци Саватий, Герман и Зосима.

През лятото на 1992 г. на острова били върнати техните мощи, открити някъде от болшевишките „сгопани“ в началото на кърватата им епоха. Светите мощи били открити в Казанската катедрала, превърната в музей на историята на религията и атеизма в Санкт Петербург.

Олга ИВАНОВА

Манастирската камбанира

поддалени от сдн работник, нает от местните жители, който бил уволнен заради чести отсъствия. Такива са плодохете на седемдесет години внушаваната омраза и

ре устроните места, с които бих свикнал, както и с хората там, където се разбират с местната власт - неща, които твърде много значат за нас в наше време.

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА
 „Църковен вестник“ и сп. „Духовна култура“ за 1996 г.
 Годишният абонамент за „Църковен вестник“ е 500 лв.,
 а за списание „Духовна култура“ е 200 лв.
 Молим сумите да се изпращат с пощенски запис,
 в който да се изписва точният адрес
 и пощенският код на получателя!

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА

СВ. СИНОД, София - 1090
 ул. „Оборище“ №4
 тел. 87-56-11; факс 87-02-89

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ

Банкова сметка на Синодалното издателство на БПЦ

КРЕДИТНА БАНКА - А.Д. код 680 96 801
 сметка 100 022 4110

АБОНАМЕНТ ЗА 1996 г.

12 месеца - 500 лв. 6 месеца - 250 лв.

3 месеца - 125 лв. 1 месец - 42 лв.

Цена на един брой 10,00 лв.